

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Brusel, 21. 12. 2006
C(2006)7074

ZPRÁVA KOMISE

**O PROVÁDĚNÍ DOPORUČENÍ KOMISE (2003/361/ES) ZE DNE 6. KVĚTNA 2003
O DEFINICI MIKROPODNIKŮ, MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ**

EN

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	SOUHRN HLAVNÍCH OPATŘENÍ PROVEDENÝCH ČLENSKÝMI STÁTY, EIB A EIF	4
2.1	Informace o prováděcích opatřeních	4
2.2	Informace o prvních výsledcích	4
2.3	Otázky řešené členskými státy	4
2.4	Informování veřejnosti	5
3.	SOUHRN HLAVNÍCH OPATŘENÍ PROVEDENÝCH KOMISÍ.....	5
3.1	Použití definice malých a středních podniků pro programy a politiky	5
3.2	Informování veřejnosti a správních orgánů.....	5
3.2.1	Zřízení pracovní e-mailové schránky	5
3.2.2	Publikace uživatelské příručky.....	6
4.	ZÁVĚRY.....	6

ZPRÁVA KOMISE

O PROVÁDĚNÍ DOPORUČENÍ KOMISE (2003/361/ES) ZE DNE 6. KVĚTNA 2003 O DEFINICI MIKROPODNIKŮ, MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Text s významem pro EHP

1. ÚVOD

V květnu 2003 přijala Komise doporučení o definici mikropodniků, malých a středních podniků (MSP)¹, dále jen „doporučení“. S účinností od 1. ledna 2005 toto doporučení nahradilo předchozí doporučení². Komise v něm vyzývá členské státy, Evropskou investiční banku (dále jen „EIB“) a Evropský investiční fond (dále jen „EIF“), aby ve svých programech zaměřených na mikropodniky, malé a střední podniky dodržovaly hlavu I jeho přílohy (dále jen „příloha“).

Definice byla upravena tak, aby odrážela hospodářský vývoj od roku 1996, podněcovala inovace a podporovala partnerství. Hospodářský vývoj v oblasti cen a produktivity se promítá ve výrazném zvýšení finančních prahů. Inovace a partnerství jsou podporovány mnoha novými opatřeními, která dovolují upřednostňování určitých investorů (například společností rizikového kapitálu), a také zvláštními pravidly pro univerzity a nezisková výzkumná střediska.

Cílem nové definice je také zajistit, že podpůrná opatření budou poskytována jen těm podnikům, které je skutečně potřebují. Proto bylo zavedeno rozlišování mezi různými typy podniků (*autonomní, partnerské a spojené*), aby bylo možné vzít v potaz schopnost malého a středního podniku zajistit si vnější financování.

Podle článku 4 odst. 2 doporučení měly do 31. prosince 2004 členské státy, EIB a EIF informovat Komisi o veškerých opatřeních, které podnikly k jeho provedení. Také byly požádány, aby nejpozději do 30. září 2005 informovaly Komisi o prvních výsledcích jeho provádění.

Článek 9 přílohy stanoví, že *na základě přezkumu používání definice obsažené v tomto doporučení, který má být zpracován ke dni 31. března 2006, a s ohledem na veškeré změny článku 1 směrnice 83/349/EHS o definici spojených podniků ve smyslu této směrnice, Komise v případě nutnosti přizpůsobí definici obsaženou v tomto doporučení, zejména stropy pro obrat a celkovou bilanční sumu, aby byly brány v potaz zkušenosti a hospodářský vývoj ve Společenství.*

Tato zpráva reaguje na výše uvedené požadavky tím, že přezkoumává používání nové definice na základě situace ke konci března 2006. Tato zpráva shrnuje hlavní opatření přijatá členskými státy, EIB a EIF, jakož i Komisí, a zdůrazňuje oblasti doporučení, které budou v budoucnu pravděpodobně vyžadovat další pozornost.

¹ 2003/361/ES, Úř. věst. L 124, 20. 5. 2003, s. 36.

² 96/280/ES, Úř. věst. L 107, 30. 4. 1996, s. 4.

I když vyvstaly určité potíže ohledně výkladu v době, kdy se doporučení začalo používat, zdá se, že první výsledky jeho provádění potvrzují, že nová definice lépe odpovídá rozdílným kategoriím malých a středních podniků a lépe zohledňuje hospodářskou skutečnost tím, že analyzuje vztahy mezi podniky.

2. SOUHRN HLAVNÍCH OPATŘENÍ PROVEDENÝCH ČLENSKÝMI STÁTY, EIB A EIF

2.1 Informace o prováděcích opatřeních

V prosinci 2004 Komise vyzvala členské státy, EIB a EIF, aby podaly zprávu o prováděcích opatřeních, jak to požaduje čl. 4 odst. 2 doporučení. Po několika upomínkách obdržela dosud Komise odpovědi od třidvaceti členskými státy, EIB a EIF.

Všechny členské státy, které odpověděly, informovaly Komisi, že zavedly definici MSP stanovenou v doporučení do svých právních systémů, přičemž ve všech případech stanovily datum nabytí účinnosti na 1. ledna 2005. Druhy použitých právních nástrojů sahají od právně nevynutitelných předpisů (doporučení nebo oběžníků) až po vnitrostátní právní předpisy. Jeden členský stát dal na vědomí, že přijal „dynamický odkaz“ tím, že ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovil, že jeho definice malých a středních podniků se bude shodovat s definicí platnou na evropské úrovni.

Jeden členský stát stanovil práh pro počet zaměstnanců a finanční práh pro kategorii mikropodniků nižší, než jak bylo doporučeno, aby se lépe shodovaly s existujícími vnitrostátními právními předpisy a specifickými vlastnostmi sektorů.

EIB a EIF podaly Komisi zprávu o používání nové definice malých a středních podniků při činnostech, které provádějí. EIB i EIF ve svých oblastech působnosti novou definici zavedly.

2.2 Informace o prvních výsledcích

Po členských státech, EIB a EIF bylo také požadováno, aby do 30. září 2005 informovaly Komisi o prvních výsledcích provádění nové definice malých a středních podniků. K tomuto datu bylo schopno poskytnout určité výsledky pouze devět států, zejména proto, že definice se používala pouze po krátkou dobu.

Předběžná analýza provedená autonomním regionem jednoho z členských států o počtu malých a středních podniků spadajících do nové definice malých a středních podniků v porovnání s daty odpovídajícími předchozí definici naznačuje, že firem, které se „přesunuly“ z jedné kategorie do jiné následkem změny definice, je velmi málo. Tyto závěry potvrzují názory Komise, že i přes nové kritérium závislosti umožňuje výrazné zvýšení prahů významnému množství podniků udržet si své postavení malého nebo středního podniku.

2.3 Otázky řešené členskými státy

Členské státy přednesly množství poznatků týkajících se provádění nové definice. Většina těchto poznatků se týká otázek, které byly již projednány při přípravě doporučení, jako například nastavování různých prahů nebo kritérií pro jednotlivé oblasti.

Některé jsou však nové, jako například tyto:

- jeden členský stát se domníval, že by pro místní orgány neměla být stanovena žádná horní mez počtu obyvatel, aby tak mohly využívat výjimky podle čl. 3 odst. 2 písm. d) přílohy³;
- dva členské státy poukázaly na nejistotu týkající se použití pravidla dvou let (čl. 4 odst. 2 přílohy) při kalkulacích počtu zaměstnanců a množství finančních prostředků v případech fúzí nebo akvizic⁴;
- jeden členský stát považoval za politováníhodné, že určité množství pojmů není v doporučení výslovně definováno (např. *veřejné subjekty*, *business angels*, *institucionální investoři* atd.). V těchto případech je odkazováno buď na evropské texty, pokud existují, nebo na vnitrostátní texty. Tvrdí se, že to působí obtíže při používání doporučení, zejména pokud vnitrostátní právní předpisy neposkytují vhodné definice některých z těchto pojmů, což je případ právě tohoto členského státu.

2.4 Informování veřejnosti

Většina členských států podnikla iniciativy směřující k poskytování nutných informací o definici veřejnosti a k vyjasnění některých otázek vznesených podnikateli. Celkově považují uživatelskou příručku pro malé a střední podniky (zmněno níže) za užitečný nástroj, který distribuovaly ve velkém rozsahu.

3. SOUHRN HLAVNÍCH OPATŘENÍ PROVEDENÝCH KOMISÍ

Komise přijala různá opatření týkající se nové definice malých a středních podniků.

3.1 Použití definice malých a středních podniků pro programy a politiky

Komise přijala opatření, aby přizpůsobila programy a politiky nové definici malých a středních podniků, a to zejména ve třech oblastech: politika v oblasti hospodářské soutěže (státní podpory), výzkum a vývoj (sedmý rámcový program pro výzkum a technický rozvoj) a politika soudržnosti. V oblasti státních podpor byla nová definice MSP zahrnuta do nařízení o blokových výjimkách pro malé a střední podniky⁵. V oblasti výzkumu a vývoje byly formuláře žádostí upraveny, aby braly v potaz nová kritéria definice. Kromě toho bylo členským státům doporučeno, aby používaly novou definici malých a středních podniků při provádění programů politiky soudržnosti.

3.2 Informování veřejnosti a správních orgánů

3.2.1 Zřízení pracovní e-mailové schránky

Komise zřídila pracovní e-mailovou schránku (entr-sme-definition@cec.eu.int), která je dostupná veřejnosti od roku 2003, pro veškeré otázky týkající se nové definice malých a středních podniků. Za odpovědi na otázky zodpovídá GŘ pro podniky a průmysl. Od přijetí doporučení Komise obdržela více než 250 dotazů nebo reakcí s ním spojených, přičemž

³ Čl. 3 odst. 2 písm. d) přílohy stanoví, že podnik lze klasifikovat jako autonomní i tehdy, pokud je překročen 25% práh, mimo jiné např. u autonomních místních orgánů, pokud mají roční rozpočet nižší než 10 milionů EUR a méně než 5000 obyvatel.

⁴ Překročením prahu pro počet zaměstnanců a finančního prahu se status MSP mění pouze v případě, že k překročení došlo ve dvou po sobě následujících zúčtovacích obdobích.

⁵ Nařízení 70/2001, Úř. věst. L 10, 13. 1. 2001, s. 33–42

mnohé z těchto dotazů byly velmi podrobné a týkaly se použití doporučení v konkrétních případech. Komise ke všem podala vysvětlení nebo upřesnění.

Některé opakující se otázky se týkaly používání nebo výkladu, například:

- odůvodnění a metody kalkulace pro finanční práh a práh počtu zaměstnanců;
- časové období, k němuž je třeba přihlídnout při kalkulaci dat týkajících se podniku;
- vztahy mezi podniky prostřednictvím fyzických osob činných na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích.

Odpovědi na většinu těchto otázek je nyní možné nalézt v příručce zmíněné níže.

3.2.2 Publikace uživatelské příručky

Komise vydala uživatelskou příručku ve 22 jazycích (20 jazyků EU, islandština a norština), aby představila změny obsažené v nové definici a vysvětlila jejich důvody. Uživatelská příručka krok za krokem vysvětluje, jak postupovat při určování, zda je podnik možné považovat za malý nebo střední podnik, a ilustruje metodologii různými příklady. Také dává odpovědi na nejčastěji kladené otázky, které přicházely do pracovní e-mailové schránky, stejně jako poznatky přednesené členskými státy. Různými cestami (centra pro podporu inovací, evropská informační centra, stálá zastoupení atd.) bylo distribuováno kolem 70 000 výtisků příručky. Uživatelská příručka je také dostupná na portálu Europa⁶. K říjnu 2006 dosáhla návštěvnosti více než 250 000 uživatelů.

4. ZÁVĚRY

Všechny členské státy, které Komisi poskytly zpětnou vazbu, přijaly opatření v souladu s doporučením. Také byla podniknuta opatření na úrovni Společenství, aby byly programy a politiky EU přizpůsobeny nové definici malých a středních podniků. Proto je možné se domnívat, že nová definice malých a středních podniků byla řádně provedena.

Dosud získané zkušenosti jsou sice omezené, ale ukazují, že nová definice malých a středních podniků poskytuje jasnější obraz o jejich skutečném hospodářském postavení. Členské státy nebo zúčastněné subjekty přednesly některé problematické body týkající se interpretace; většina z nich byla rychle vyřešena přímou odpovědí na položenou otázku a vydáním uživatelské příručky ohledně malých a středních podniků. Zbývající problematické body⁷ nejsou z pohledu Komise natolik významné, aby bylo nezbytné předčasně definici přepracovat za cenu snížení stability právního rámce. Mohou ovšem společně s dalšími problematickými body, které mohou vyvstat v následujících letech, položit základ pro budoucí revizi. Ani hospodářský rozvoj, k němuž došlo od května 2003, nevyžaduje úpravu definice. Článek 1 Směrnice 83/349/EHS, na němž se zakládá definice spojených podniků, nebyl od roku 2003 změněn.

⁶ http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/sme_user_guide.pdf

⁷ Viz bod 2.3 výše.

Čtyřleté prováděcí období by umožnilo jednotlivým aktérům v procesu získat více zkušeností a nové hodnocení by mohlo být sepsáno k 31. březnu 2009. Mezitím bude Komise sledovat vývoj inflace a růst produktivity v EU, aby vyhodnotila, zda by úprava finančních stropů mohla být nezbytná již dříve.